

## Regio: Flevoland

Hoofdboodschap:

Deze denkrichting voor taakdifferentiatie is in Flevoland niet uitvoerbaar. De consequenties van het vervallen van de mogelijkheid om gekazerneerde diensten door vrijwilligers te laten uitvoeren zijn dermate groot dat bij gelijkblijvende kosten de kwaliteit van de brandweezorg drastisch omlaag brengt. Als de brandweezorg op niveau blijft zijn de kosten zodanig hoog dat dit niet realistisch haalbaar lijkt. Tenzij deze kosten vanuit het landelijke niveau gecompenseerd worden. Doordat deze geleide uitvraag de kosten voor alle regio's op een vergelijkbare wijze modelleert en analyseert, wordt dit goed inzichtelijk.

We willen hierbij nogmaals wijzen op het feit dat de gepresenteerde denkrichting een stelselwijziging van de brandweer voortbrengt. Als landelijke gekozen wordt voor deze stelselwijziging moeten de daarmee gepaard gaande kosten ook landelijk geadresseerd worden.

De regio kan zich op voorhand niet conformeren aan 3 specialismen per beroepsmedewerker. Het gemaakte filmpje over de taakdifferentiatie is wat ons betreft een onvolledige weergave van het denkkader waarbij te veel context ontbreekt; de bijbehorende opiniepeiling is tendentius en biedt onvoldoende basis om gevalideerde uitspraken te kunnen doen over de mening van het repressieve personeel over de denkrichting.



**Met opmerkingen [MvdB1]:** Het vakje “wel verandering” moet op 11 staan. Aangezien dit een plaatje is, kan ik dit niet wijzigen

Toelichting:  
Hoewel er nauwelijks verandering is tav specialismen, is er wel verandering voor koude taken. Dit heeft zeker consequenties voor de post en de brandweezorg. Daarom moet het vakje “wel verandering” op 11 staan.

Hieronder volgt het overzicht van de posten waarvoor iets verandert door de denkrichting, inclusief een toelichting wat er dan precies verandert:

Post	Toelichting
Almere Buiten, Almere Stad, Almere Veluwsekant en Lelystad #4	Het betreffen gecombineerde posten, waarbij elke 24uursdienst 2 (Almere Buiten), 1 (Almere stad), 3 (Almere Veluwsekant) en 6 (Lelystad) gekazerneerde vrijwilligers meedraaien. De posten worden tevens ondersteunt door een dagdienstpoule <sup>1</sup> . Vrijwilligers geven bovendien invulling aan de warme logistiek. <ul style="list-style-type: none"><li>- Almere Stad heeft 2 specialismen (duiken + hv)</li><li>- Lelystad (1: duiken),</li><li>- VK en Buiten geen specialisme</li></ul> Bovendien: als er 2 specialismen op de kazerne zijn belegd betekent dat niet dat iedere medewerker ook over die specialismen beschikt (bijv. niet iedereen in het rooster duikt)

<sup>1</sup> We gaan van de aanname uit, dat de dagdienst ingezet wordt conform de mogelijkheden van een vrijwilliger en daarom beschikt over maximaal 1 specialisme. De dagdienst wordt niet gezien als een beroepsmedewerker of parttimer waarbij 3 of 2 specialismen noodzakelijk zijn.

	<p><i>Er kan geen beroep meer gedaan worden op vrijwilligers middels kazernering en dit vraagt om uitbreiding van (flexibele) bezetting. Het problematische van de denkrichting is de afname van de kwantiteit. Gekazerneerde vrijwilligers zijn een substantieel onderdeel van het rooster. Het 2e probleem is de afnemende flexibiliteit en opblaascapaciteit (slagkracht) in het rooster, doordat vrijwilligers niet meer flexibel (extra) ingezet kunnen worden bij afwezigheid, ziekte en opleidingen.</i></p> <p><i>Beroepsmedewerkers moeten beschikken over drie specialismen. Er moeten tussen de 1 en drie extra specialismen toegevoegd worden aan het takenpakket. Het gevolg is dat er meer geoefend dient te worden, hierdoor neemt de beschikbaarheid voor de koude taken af. Daarnaast zijn er in Almere drie kazernes dicht op elkaar, het hebben van drie specialismen op iedere post is een inefficiënte inrichtingskeuze. Vrijwilligers kunnen geen diensten meer meedraaien op deze posten omdat zij niet gekazerneerd mogen worden en niet beschikken over het juiste aantal specialismen, om iemand vanuit een vrijwillige organisatie in je beroepsorganisatie te laten draaien vraagt extra inspanningen om opleiden als een parttimer en evt. een aanstelling als parttimer of beroeps</i></p> <p><i>Op basis van ATW/ATB is de verwachting dat het werken met parttimers geen optie is. Voor mensen die een voltijds aanstelling hebben bij de hoofdwerkgever, is parttimer zijn, geen mogelijkheid. Sommigen kunnen dat niet combineren met het huidige werk of willen geen parttime dienstverband en dat betekent einde aanstelling. NOTE: Hier is in de enquête geen onderzoek naar gedaan. Dit is een omissie. Bovendien is het denkkader op het punt van de parttimers gewijzigd ná de enquête. Onderzoek naar de (on)mogelijkheden in het kader van de Arbeidstijdenwet (ATW ) is noodzakelijk.</i></p> <p><i>Als parttimers onvoldoende passend zijn, dan resteert alleen beroepsaanstelling. Deze plekken dienen opnieuw te worden gevuld en het is de vraag of en hoe snel dat lukt. Met eventueel een verlaging van de paraatheid tot gevolg.</i></p> <p><i>De consequenties (voor de financiële doorrekening) voor de vier posten samen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- <i>beroepsaanstelling: 12 stoelen, ANW.</i></li> </ul>
Overige posten	<p>Het betreffen vrije instroom posten. De posten worden ondersteunt door een dagdienstpoule<sup>2</sup></p> <p>Hoewel er nauwelijks verandering is tav specialismen, is er wel verandering voor koude taken. Dit heeft zeker consequenties voor de post en de brandweerzorg, met name op het gebied van betrokkenheid/motivatie. Vanwege een aantal openstaande vragen is het lastig deze consequenties nu financieel te kwantificeren.</p>

#### Organisatorische en personele consequenties

- 15 posten met verandering: Alle posten hebben te maken met verandering. De mate waarin verschilt. Als je verandering alleen beschouwt als repressieve wijziging of rooster wijziging, dan verandert er iets op de 4 gecombineerde posten.
- Vrijwillige post met meer dan één specialisme: Er zijn geen vrijwillige posten met meer dan één specialisme.
- Gecombineerde post met structurele kazernering: op 4 gecombineerde posten wordt gebruikgemaakt van kazernering en is er sprake van een stapeling van specialismen. Doordat kazernering niet meer mogelijk is moet de regio over naar parttimers model of volledig beroeps

<sup>2</sup> We gaan van de aanname uit, dat de dagdienst ingezet wordt conform de mogelijkheden van een vrijwilliger en daarom beschikt over maximaal 1 specialisme. De dagdienst wordt niet gezien als een beroepsmedewerker of parttimer waarbij 3 of 2 specialismen noodzakelijk zijn.

om de brandweezorg op peil te houden. Er zijn geen vrijwillige posten waar sprake is van een vorm van structurele consignatie/kazernering.

- **Koude taken:** Er is, binnen de denkrichting, beperkt ruimte voor het vervullen van "koude" taken voor vrijwilligers. Dit leidt tot een onwenselijke beweging die terug gaat naar achterkant van de veiligheidsketen (accent op bestrijden i.p.v. voorkomen). Denk aan voorlichting in het kader van brandveilig leven en de werving van nieuwe vrijwilligers. Brandveilig leven is jarenlang een speerpunt geweest en zo dicht mogelijk bij de lokale bekendheid georganiseerd. Onder andere vanwege de verbinding tussen de gemeenschap en de post. Daarnaast wordt onze jeugdbrandweer begeleid door vrijwilligers, mogelijk is daar door deze denkrichting onvoldoende capaciteit voor (zie vragen onder deze tabel). Er is 4 tot 5 fte nodig om deze taken over nemen. De grootste consequentie is echter dat het draagvlak, de samenwerking en betrokkenheid van de brandweer bij de directe omgeving, naar verwachting verslechterd, doordat geen gebruik meer kan worden gemaakt van de vrijwilligers. Zo wordt het systeem omgegooid waar jarenlang aan is gewerkt.
- **Stoppen kazernering vrijwilligers:** Het gaat hierbij om 12 stoelen die avond nacht en weekend worden ingevuld door vrijwilligers. Indien deze niet worden vervangen betekent dit dat de kwaliteit van de brandweezorg absoluut onder de maat wordt. Bij het parttime in dienst nemen van brandweerpersoneel zijn er zorgen over de rechtspositionele verhouding met de hoofdwerkgever en de arbeidstijdenwet (ATB/ATB). Maar ook de effecten hiervan op de vrije opkomst van de vrijwillige posten. Hier is nader onderzoek voor nodig.
- **Beroepspost met minder dan drie specialismen:** De beroepsmedewerkers op de gecombineerde posten beschikken 0 tot 2 specialismen, naast hun koude taken. Bovendien varieert het aantal specialismen op medewerkersniveau. Het uitbreiden van het aantal specialisaties voor beroeps is onwenselijk zolang er geen risico's in de regio voorkomen die dergelijke specialisatie vereisen. In praktijk zullen deze specialisaties dan niet uitgevoerd worden. De belasting van het opleiden en oefenen werkt daarnaast belemmerend voor tweede loopbaan en de koude taken. De verwachting is dat er nauwelijks genoeg tijd beschikbaar is om de ontwikkeling naar een tweede loopbaan mogelijk te maken.
- **Brandweercultuur:** De verwachting is dat de motivatie en maatschappelijke betrokkenheid van vrijwilligers daalt, door het schrappen van de kazernering. Daarnaast is er ook kans op een cultuurscheiding tussen vrijwilligers en beroeps, waarbij alle effort om tot gelijkheid te komen, teniet wordt gedaan. Daarmee sluit dit niet aan op maatschappelijke ontwikkelingen waarbij flexibele werkvormen en gelijkheid juist als groot goed wordt gezien.
- **Uitvoerbaarheid:** Nee, de impact op de kwaliteit van de brandweezorg is te groot. Nog los van de benodigde financiële middelen, is het onzeker of vrijwilligers een parttime beroepsaanstelling kunnen hebben vanwege hun hoofdwerkgever. Flevoland conformeert zich op voorhand niet aan de 3 specialismen per beroepsmedewerker. Indien onverhoopt toch een besluit wordt genomen, dient er aandacht en tijd genomen te worden voor de implementatie. Mensen moeten hierin meegenomen worden, je moet daar een inhoudelijke onderbouwing bij hebben.

#### Financiële consequenties

Omschrijving	Aantal (#)	Prijs	Totale kosten (structureel)	Totale kosten (incidenteel)
Omzetten koude taken naar parttime beroepskrachten	4-5 fte	€ 75.000	€375.000	
Omzetten van gekazerneerde vrijwilligers naar parttime of fulltime beroepsmedewerkers: van 77 naar 118 fte (bron:rapport Dehora)	41 fte	€ 75.000*	€3.075.000	

Andere vormen van vrijwilligheid, borging voldoende slagkracht, consequenties vakbekwaam en jeugdbrandweer <ul style="list-style-type: none"> <li>- 3e TS Lelystad op basis van vrijwillig opkomst.</li> <li>- Om de aantallen beroeps te krijgen en te onderhouden zijn opleidingsklassen in eigen beheer noodzakelijk. Dit betekent het eerder in dienst nemen van medewerkers:</li> <li>- Beroepsmedewerkers hebben op de dag meer tijd nodig om vakbekwaam te blijven door de beoefening van drie specialisaties. Hiervoor is extra ondersteuning benodigd.</li> </ul>			€150.000 €450.000  €300.000	
Tijdelijke kosten <ul style="list-style-type: none"> <li>- Friciekosten bestaan uit het werven en opleiden van 41 nieuwe medewerkers, verspreid over twee jaren.</li> <li>- Uitgangspunt is dat gekazerneerde vrijwilligers beschikbaar zijn tot aan het moment van volledige beroepsbezetting. Indien dat onverhoopt niet het geval is, leidt dat tot incidenteel hogere kosten. Kostenindicatie</li> </ul>				€1.500.000  €500.000
Totaal			€ 4.350.000	€ 2.000.000

\* De werktank levert hier een normbedrag voor aan.

#### Vragen

1. Valt het zijn van jeugdleider binnen bouwsteen III? en moet het begeleiden van jeugdleden worden gezien als koude taak die niet een directe relatie heeft met de repressieve taak?
2. Of anders geformuleerd: Hoe moeten vrijwilligers, die ook optreden als jeugdleider bij de jeugdbrandweer, worden gezien binnen de doorontwikkelde denkrichting op gebied van taakdifferentiatie?
3. Is er een verschil tussen de vrijwillig instructeur die instructie geeft op de eigen post en de instructeur die post overstijgend werkt? Zo ja, zijn de mogelijke effecten hiervan onderzocht?
4. Is onderzocht wat de gevolgen zijn van ATW/ATB voor het wijzigen van een vrijwilliger naar een parttime aanstelling?